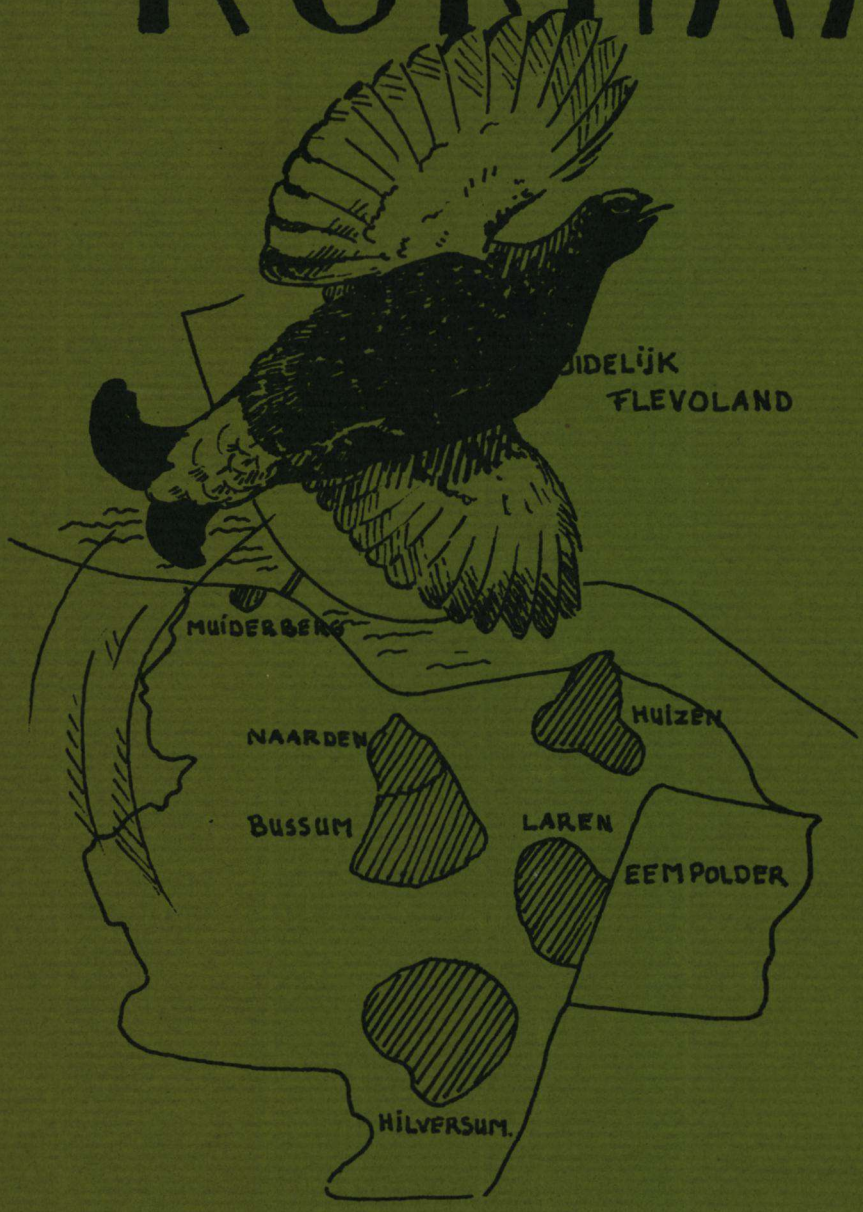

DE KORHAAN

VOGELWERKGROEP

HET GOOI EN OMSTREKEN

Redactioneel

Hopelijk heeft iedereen een heel plezierige vakantie gehad zodat we weer boordevol energie aan een nieuw seizoen kunnen beginnen.

Het bestuur en de excursiecommissie hebben gedurende de afgelopen maanden een zeer gevarieerd programma in elkaar weten te zetten zodat u nu reeds in uw agenda kunt aangeven welke avonden en/of ochtenden u vrij wilt houden.

Oók kunt u lezen dat de manier waarop de trektellingen dit jaar gehouden worden enigszins veranderd is. Er zal wekelijks op één vaste plaats "Magdalena" aan de Gooimeerkust worden geteld, waarbij steeds een hoofdteller(ster) aanwezig zal zijn.

De heer D.A.Jonkers stuurde ons een zeer interessant over de bijna uitgestorven kunst van het vangen en voor de jacht af-richten van valken. Een artikel dat ongetwijfeld uw belangstelling voor de valkerij zodanig vergroot, dat u de avond van de heer H.J.Slijper over dit interessante beroep op 26 september niet zult willen missen.

In de korhaancommissie komen helaas twee plaatsen vrij. Hopelijk zijn er echter onder u nog vele tekenaars die bereid zijn de grappige illustraties van Sia Schipper te vervangen door nieuwe vogelprentjes. Tevens zal er vast wel iemand zijn die mijn erebaantje wil overnemen, nl. elke twee maanden even een krabbeltje op papier zetten voor het redactioneel.

Dat is dan weer in het kort wat ons de eerste maanden staat te wachten.

red.

PROGRAMMA LEDENAVONDEN

Het is het bestuur wederom gelukt om u een interessant aantal lezingen aan te bieden. Gepoogd is, enige afwisseling te vinden in de beschikbare onderwerpen. Naar wij hopen, zullen zoveel mogelijk leden één of meerdere kunnen bijwonen.

Donderdag 26 september 1974

Lezing door de heer H.J. Slijper, kunstschilder-illustrator-valkenier, over de Valkerij in Nederland. De heer Slijper kan u alles vertellen over het hoe en waarom van deze "jacht" thans en in het verleden, de revalidatie van de roofvogels en de valkeniersvereniging Adriaan Mollen. Indien mogelijk zal de heer Slijper één of twee roofvogels meenemen.

Donderdag 24 oktober 1974

Vogeltrek en trekvogels is het onderwerp waarover de heer en mevrouw Bloem, leden van de vogelwerkgroep Haarlem, ons de nodige informatie zullen geven. Reeds jarenlang verzamelden zij en doen zij trekwaarnemingen. Desondanks, of eigenlijk juist daardoor, zijn er nog vele vragen onbeantwoord gebleven over trekdrang, geheime trek, oriëntatie, betekenis van de trek, enz. Ter informatie voer af, kunt u het boekje "Vogels onderweg" van prof. dr. L. Tinbergen lezen.

Donderdag 28 november 1974

Ons lid de heer D.A. Jonkers, medewerker van het Rijksinstituut voor Natuurbeheer, zal m.b.v. dia's een terugblik geven over het ontstaan van Zuidelijk Flevoland met de daarbij behorende vogelrijkdom. Het ligt in de bedoeling dat u die avond ook gelegenheid krijgt nader kennismaking te krijgen met onze subgroep Zuidelijk Flevoland.

Donderdag 23 januari 1975

Lezing met film en dia's over de Lepelaars van het Naardermeer door Drs. E.P.R. Poorter, bioloog bij de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders. Wat weet u van de levensgewoonten van onze lepelaars, b.v. de voortplanting, voedselbehoefte en sociaal gedrag, voedselgebieden vóór en na de afsluiting van het IJsselmeer, de betekenis van opspuitgebieden en de inpoldering van Zuidelijk Flevoland?

Donderdag 27 februari 1975

Nestkasten en hun bewoners is het onderwerp waarover de heer J. van der Geld, opzichter bij Natuurmonumenten en VWG-lid, u aan de hand van dia's zal vertellen. U zult dia's zien van diverse holenbroeders, hun nesten en de broedgelegenheid die de mens voor deze vogelgroep kan creëren. De subgroep Nestkasten zal deze avond eveneens vertegenwoordigd zijn om u van informatie te kunnen voorzien.

Donderdag 27 maart 1975

Algemene Ledenvergadering.

Na afloop zal ons lid de heer E.R. Osieck, biologiestudent te Amsterdam, u iets vertellen over zijn onderzoek bij Zilvermeeuwen.

Donderdag 24 april 1975

Lezing nog niet bekend.

Donderdag 22 mei 1975

Contactwerkavond.

Deze (extra) avond is in de eerste plaats bedoeld om u de gelegenheid te geven daadwerkelijk mee te werken aan de uitwerking en registratie van het archief. Daarnaast is er onderling overleg en uitwisseling van ervaringen mogelijk.

Heeft u toevallig enige bijzondere dia's, dan kunnen deze ook worden vertoond.

De ledenavonden worden gehouden in de zaal van de Goede Herderkerk aan de Sinon Stevinweg te Hilversum en beginnen om 8 uur. Rijwielstalling achter de kerk !

In de pauze is er gelegenheid onder het genot van een kop koffie met elkaar te babbelen.

We rekenen op uw aanwezigheid !

VOGELCURSUS NAJAAR 1974

De inmiddels tot een traditie verworven vogelcursus zal ook dit najaar weer van start gaan.

Vanaf dinsdag 1 oktober a.s. zullen in zeven wekelijkse afleveringen een aantal vogels de revue passeren; voornamelijk die vogels, die in het Gooi en in de nabije omgeving waarneembaar zullen kunnen zijn.

Aan de hand van een groot aantal dia's en geluidsband zal de cursisten getoond en verteld worden, waaraan zij deze vogels kunnen herkennen en waar deze zich in het Gooi en omstreken kunnen ophouden.

Ook zal de aandacht worden besteed aan de wintervoeding van vogels.

De heer K. Visser en mevr. C. Holzenspies zullen ook deze keer de leiders zijn door vogelland.

Naast deze "lesavonden" zullen er ook enkele excursies worden gehouden.

Traditie-getrouw zal de cursus ook ditmaal weer in de zaal van de Zuiderkerk (aan de Abraham Kuyperlaan) in Bussum worden gehouden.

De kosten voor deze cursus bedragen:

f 20,— voor niet-leden en f 12,50 voor leden van de VWG.

Voor informatie kunt u terecht bij mevr. C.C.M. Last-Hendriks, tel. 02159-17648 (na 19.00 uur). Aanmelding tot uiterlijk 26 september 1974.

EXCURSIEPROGRAMMA

Zaterdag 21 september: AMSTERDAMSE WATELEIDINGDUINEN

Voor wie niet opziet tegen een flinke wandeling door een mooi natuurgebied. Deze dagtocht staat onder leiding van de heer H.P. Dooremans die goed bekend is in dit terrein en als u een deel van de vogels die daar doortrekken en voorkomen te zien krijgt, wordt het een mooie tocht. Vertrek met de trein vanaf het station te Hilversum, (Oosterspoorplein) om 5.45 uur, (event. met eigen auto). Brood en regenkleding meenemen.

Weekend 18-20 okt.: SCHIERMONNIKOOG

Er worden steeds vogeltellingen gehouden in het Wadengebied (steltlopers, meeuwen en eenden), zo ook in oktober. Omdat het van belang is dat een zo groot mogelijk gebied gelijktijdig (zaterdag 19 oktober) wordt geteld, hopen wij ook een deel op ons te kunnen nemen. Het is niet noodzakelijk dat uw vogelkennis zeer groot is, want juist tijdens zo'n weekend kunnen we met elkaar veel kennis opdoen. We rekenen dan ook op een aantal ervaren VWG-ers. Vanuit Hilversum rijden we met eigen auto's tot Lauwersoog, steken daar over en huren fietsen op het eiland. We verblijven in een kampeerboerderij, maar u dient zelf te zorgen voor een slaapzak en/of deken, regenkleding en laarzen. Brood meenemen voor vrijdag en zaterdagmorgen. Vertrek vrijdag morgen of -middag, met de boot van 9.00- of 18.00 uur vanuit Lauwersoog. Opgave zo spoedig mogelijk maar in ieder geval vóór 10 oktober.

Zaterdag 26 oktober: OCHTENDEXCURSIE ANKEVEEN, Dammerkade, Bergsepada en omgeving.

Vertrek om 7.30 uur vanaf de parkeerplaats naast de R.K. kerk te Ankeveen. Deze excursie staat onder leiding van de heren S. Poelstra en P.vd.Poel.

Zaterdag 16 of zondag 17 november:

TEXEL

Het "Vogeleiland bij uitstek" las u in het boek "Texel van 1934; gelukkig is dat nog steeds zo. Vooral in het najaar, als de rust na de drukte van het zomerseizoen is weergekeerd, kunt u genieten van de talrijke doortrekkers en wintergasten. Vertrek om 5.15 uur vanaf het Oosterspoorplein in Hilversum. Opgave vóór 10 november.

Zaterdag 30 november: LANDGOED SCHAEP EN BURGH

Eén van de buitenplaatsen in het Gooi waar het fijn wandelen is en waar u, afhankelijk van het weer, diverse vogels kunt waarnemen. Vertrek om 8.00 uur vanaf de ingang. De excursie

staat onder leiding van de heer en mevrouw Blonet.

U kunt zich voor de excursies, ver buiten onze omgeving, opgeven bij:
C.de Rooy, Rading 80 in Nw.Loosdrecht, tel. 02158 - 1641 (na 18.00 uur)
of op de ledenavonden.
Let u op de vertrektijden, denkt u aan de juiste kleding en de meestal
noodzakelijke laarzen!

Beknopt verslag Wintervoeding en Revalidatie 1973/74

Wij ontvingen een verslag van bovengenoemde vereniging, waaruit wij de volgende punten overnemen:

De Penningmeesteresse sloot voor het eerst haar boeken af met een nadelig saldo. In de vogeltuyn werd veel werk verricht. De "toeloop" van slachtoffers is groot; daardoor zijn de kosten aanzienlijk hoger geweest dan in de voorgaande verslagperiode. Er wordt een dringend beroep gedaan op allen die de vogels een goed hart toedragen, een kleine bijdrage te zenden. De vele werkzaamheden, die verricht werden, waren o.a. : Met behulp van Politie en Brandweer een meeuw, verward in vliegertouw in een 10 m. hoge boom, met brandweperladder bevrijd. De vele tientallen door Politie en vogelvrienden gebrachte verminkte of zieke vogels werden met veel zorg opgevangen en zodra mogelijk weer losgelaten.

De heer M.Waayer, bestuurslid, stelde ruim 700 m² bosgrond beschikbaar, waaraan zeer veel werk verricht is. De heer Waayer is verzorger van het revalidatiecentrum te Laren, Oude Kerkweg 25.

De geplaatste nestkasten leverden 5 jonge Torenvalken op. De nestkasten werden verzorgd door de heer van Ingen. Opgemerkt wordt, dat de plastic nestkasten niet voldoen. Proeven worden genomen met nestgelegenheid voor de Gierzwaluw.

Vastgesteld wordt, dat vele jonge vogels slachtoffer worden van meeuwen, kraaien, Kauwen, Vlaamse gaaien en Eksters. Het advies voor het voederen van vogels luidt dan ook:

Voer niet op daken en open ruimten. De bovengenoemde vogels worden er door aangetrokken en roven veel jonge vogels. Beter onder een struik en vooral alleen in de winter. Zet dan ook een laag conservenblikje neer met drinkwater. In de zomer kan een bad- en drinkgelegenheid worden gemaakt door b.v. een grote platte deksel of ondiepe pan in te graven met wat grind op de bodem.

Slachtoffers van botulisme worden met succes door dames in Bussum en Naarden verzorgd. Daarnaast doen de Gemeentewerken alles om uitbreiding van deze ziekte te voorkomen. De kadavers worden naar het abattoir gebracht en daar vernietigd.

Tot slot wordt nog de prettige samenwerking met de VWG genoemd en dank gebracht aan allen die de vogels helpen.

Het adres en gironummer van de Penningmeesteresse luidt:
Mevr. E.M.Mulder-Eenjes, Giro 328180 ten name van G.Mulder te Naarden.

V A L K E N V A N G S T

De valkerij heeft een aparte plaats in de jachtwereld. Vroeger voorbehouden aan de adel, tegenwoordig in ons land nog beoefend door de leden van het Nederlands Valkeniersverbond "Adriaan Mollen". Deze leden, klein in getal, zijn de enigen in ons land die dit belangwekkende cultuurhistorische handwerk bedrijven.

Omstreeks 1850 kende ons land ook een valkeniersclub, die uit Engelsen, Fransen en Nederlanders bestond. De Royal Loo Hawking Club.

Het Huis van Oranje beschikte in die tijd al over velden in de omgeving van Hoog Soeren welke geschikt waren voor de valkenjacht. Bovendien was er een reigerkolonie, zodat het geheel voor de valkerij nog aantrekkelijker werd.

Een plaats die nog steeds aan de valkerij herinnert is Valkenswaard. Het dankt er zijn naam aan, want er was een school voor valkeniers gevestigd. Brabant was toen nog woest en ruig en de heide en vennen waren zeer belangrijke trekreservaten. Hier oefenden de valkeniers hun beroep uit en vingen zij de valken.

De laatste beroepsvalkenier van ons land, Karel Mollen, stammend uit een beroemd valkeniersgeslacht, was in deze omgeving tot 1925 werkzaam.

Het vangen en vervolgens africhten van de valken was niet alleen moeilijk werk maar moest ook zeer zorgvuldig geschieden. De tijd waarin de jonge of eenjarige wijfjes gevangen moesten worden, was de herfst. Oudere dieren kon men voor het africhten niet meer gebruiken, omdat zij de dressuur niet goed leerden aannemen.

In het najaar bouwde de valkenier zijn "tophut" temidden van de uitgestrekte heidevelden en vennen. Lang niet iedere plaats was geschikt. De vangplaats werd ingericht op een zo eenzaam en verlaten gelegen plek die maar nogelijk was; het liefst in de nabijheid van een ven liggend.

De tophut was een primitieve schuilplaats die bestond uit een kuil met een midellijn van ca. 2 m. en een diepte van ongeveer 80 cm. Zes palen waren in het rond, schuin naar binnenhellend in de grond geslagen en hierop rustte een wagenrad. Dit wagenrad werd met plaggen bedekt en vormde zo het dak. Tussen de zes palen werden takken gestoken waartegen weer plaggen werden gelegd.

Hierna vertoonde het bouwsel veel overeenkomst met een heideheuveltje. Onderin was een opening uitgespaard die zo klein was dat men er slechts gebukt doorheen kon. Naar iedere windrichting zaten hele kleine-kijkgaten waardoor alles wat er op het terrein te zien was kon worden waargenomen.

In de onmiddellijke omgeving van de hut, op een afstand van zo'n 15 meter werden twee heuveltjes gemaakt voor de Klapekster, de onmisbare hulp van de valkenier. Vlakbij deze "klapeksterheuveltjes" werden op een afstand van tien meter van elkaar twee dennestammen van zeven meter lengte in de grond gezet. Aan de top van iedere paal werd een touw gespannen waarvan de uiteinden in de hut van de vanger uitkwamen. Een lokduif, bestaande uit een vogelvorm met vlerken werd aan de ene lijn bevestigd. Een lokvalk aan de andere. Als lokvalk gebruikte men een oude, voor de jacht ongeschikte valk. Door net de beide touwen tegelijk te slingeren, werd op afstand de indruk gewekt alsof een valk bezig was een duif te achtervolgen. Op een afstand van 300 meter vanaf de hut waren drie slagnetten uitgelegd. Dit bestond uit twee helften, waarvan de ene net pennen in de grond was gestoken. De andere helft was beweeglijk en van een dun strak touw voorzien dat naar de hut liep. Onder de vaste helft van het net was in het midden een pen met een oog in de grond geslagen. Ook hier vandaan liep weer een lijntje naar de hut waar het aan de poten van een levende

duif was vastgemaakt. De duif zat in een klein met plaggen bedekt duivehokje opgesloten.

Door een ruk aan het lijntje te geven kwam de duif tevoorschijn en kon door het touw meer aan te trekken onder het slag-net worden gebracht.

Een andere, zeker niet minder belangrijke faktor was de Klapekster, zonder welke de valkenier beduidend minder valken zou vangen.

De scherpe ogen van de Klapekster namen de valk al waar, als de valkenier hem nog niet zag. Door zijn gekrijs waarschuwde hij de valkenier om vervolgens, zoals dit in de natuur bij de soort ook het geval is, weg te kruipen. In het heuveltje was hiervoor een kuiltje gegraven.

Wanneer de vogel schreeuwde, was het snel handelen geblazen. De lijnen van de lokvalk en de lokduif moesten zo natuurlijk mogelijk worden geslingerd om de aandacht van de naderende valk te trekken. Was deze opmerkzaam gemaakt en kwam hij naderbij, dan werd aan de lijn met de levende duif getrokken. Deze fladderde even op, meestal schoot de valk toe, greep hem en liet de duif niet meer los. Beiden werden zij onder het slag-net geslagen, waarna de beweeglijke helft erover werd getrokken en de valk was gevangen. Nu moest de lijn nog worden vastgezet om te voorkomen dat de valk de klep zou oplichten.

Vervolgens ging dan de valkenier, voorzien van een linnen zakje - sok genoemd - naar het net om de valk er onderuit te halen. De vogel werd stevig bij de poten gepakt zodat hij niets meer kon uitrichten, de sok werd over de vleugels geschoven en onder aan de poten bevestigd met een leren riempje. De valk ging mee naar de hut om van daaruit 's avonds te worden meegenomen en later getemd te worden.

Na de vangst van het aantal valken dat de valkenier nodig had, werd de Klapekster meestal losgelaten. Voor hij zijn taak als waarschuwingspost begon werd hij altijd gekortwiekt. Hiertoe werden zes tot acht pennen zorgvuldig uit de vleugel geknipt en bewaard.

Omdat het dier gekortwiekt niets aan zijn vrijheid zou hebben, werden de afgeknipte pennen later met fijne zilverdraadjes aan de vleugel bevestigd. Bij de rui wisselden de slagpennen en was dus enige tijd later de toestand weer normaal en kon de vogel weer goed vliegen.

D.A.J.

MEDEDELING VAN HET COMITE WINTERVOEDERING

Het comité Wintervoeding maakte ons attent op haar jaarlijkse filmavond.

Dit jaar is dat dinsdag 8 oktober 1974. Op deze avond zal de bekende vogelcineast Jo van Dijk voor leden en belangstellenden (kosten f 2,-- p.p.) zijn film "Vogels van de Schotse kust" vertonen. Voor wie deze film nog niet eerder heeft gezien, is dit een must! Evenals voorgaande jaren in de aula van de Godelindeschool, ingang Godelindeweg te Naarden.

EXCURSIEVERSLAG VAN DE NACHTEXCURSIE LANGS DE WAAL

In de nacht van zaterdag 15 op zondag 16 juni werd de inmiddels traditionele excursie langs één van onze grote rivieren gehouden.

De belangstelling van Gooierszijde was niet overweldigend. Slechts zeven van onze leden namen hieraan deel. Hierbij kwamen nog negen leden van de Vogel- en Natuurbeschermingswacht 's-Hertogenbosch. De start vond plaats in Waardenburg.

Aanvankelijk leek het erop dat de uiterwaarden alleen maar gevuld waren met loeiende koeien, blatende schapen en uitbundig concorderende groene kikker- en rugstreeppadkoren. De vogels zwegen in alle talen!

Eindelijk werd de eerste Kwartelkoning gehoord. Deze maakte zijn raspende geluid in de Hiensche Waard. Later werd in een andere uiterwaard nog een exemplaar gelokaliseerd. Op diverse plaatsen zongen Bosrietzangers en Kleine Karkieten, jonge Bosuilen gaven hun bedelroep ten beste.

Tegen het ochtendgloren kwam Nijmegen in zicht. Vanaf deze stad kreeg de zuidzijde van de Waal de aandacht. Bij Weurt gingen de auto's voor de zoveelste maal aan de kant en te voet werden pogingen ondernomen het ontwakende vogelkoor aan de vooron te komen.

Een klein groepje dat enkele tientallen meters vooruit was gelopen, meende een Kerkuil te hebben gezien. Enkele andere beluisterde soorten: Zwarte-Roodstaart, Spotvogel, Rietgors en Matkopmees.

Het volgende doel voor een lange stop was het C.R.M.reservaat bij Ewijk met o.a. als soorten: Wielewaal, Grote Bonte Specht en Zwartkop.

De Winsense Waarden, altijd goed voor meerdere Grauwe Gorzen en Gele Kwikstaarten gaven slechts één exemplaar van de eerste soort te zien. Opvallend was het ontbreken van Gele Kwikstaarten - uiterwaardvogels bij uitstek - gedurende gehele tocht. Daarentegen gaven Gekraagde Roodstaart, Bonte Vliegvanger en Roodborsttapuit wel acte de présence (in deze uiterwaard).

Ter hoogte van Druten verscheen het eerste paartje Steenuilen op het appel; een Boomvalk flitste hier insectenjagend langs.

Toen bij de Kil van Hurwenen - aan het eind van de excursie - het notitieboekje werd geraadpleegd, bleken toch nog 74 verschillende soorten de revue te zijn gepasseerd.

D.A.J.

EXCURSIEVERSLAG BERGSE PAD - DAMMERKADE OP 22 JUNI

13 Deelnemers begonnen hun excursie bij het Bergse pad. En het geluk was met hen. Aan het begin vloog een Boomvalk een ererondje boven hun hoofden en ongeveer halverwege vloog tot twee keer toe een Woudaapje voor hen uit (langs de waterkant). De rosé vleugelvlekken waren goed te zien. Een enkeling heeft de vogel nog op een lage tak zien staan, voordat hij tussen het groen verdween.

Ondertussen was een Waterral aan het roepen en gillen tussen het gepiep van een jonge Meerkoet door. Bij de Dammerkade wederom een Waterral.

Het grootste aantal vogels (in totaal 42) zijn lopend langs het Bergse pad op het soortenlijstje gekomen.

C. Rosier

VOGELWEEKEND SCHIERMONNIKOOG (19 t/n 21 april 1974)

Een nieuw eiland, nieuwe excursiegebieden en voor de deelnemers weer nieuwe vogelsoorten of nieuwe ervaringen. Een geslaagd weekend !

De subgroep excursies had een goed voorstel gedaan om na Vlieland, Terschelling en Ameland ook het, naar mijn smaak mooiste, eiland Schiermonnikoog gedurende een weekend te bezoeken.

Met een enthousiaste groep van veertien personen, werd het eiland zo goed mogelijk afgezocht naar mooie plekjes en terreinen waar de diverse vogelsoorten zich ophielden.

Jannergenoeg kwam het nu net zo uit dat we niet in de gelegenheid waren om het hele eiland te bekijken. Dit, omdat in verband met het broedseizoen de gehele Oosterkwelder, de Stuifdijk en een groot deel van het daaraan grenzende strand afgesloten wordt (dit is ongeveer de helft van het eiland). We moesten ons zodoende beperken tot de westelijke helft van Schiermonnikoog. Alle gedane waarnemingen hebben dan ook betrekking op dat gedeelte van het eiland. Het westelijke deel is grofweg als volgt aan te duiden:

Ongeveer eenderde deel ervan wordt in beslag genomen door de Banckspolder, een weilandengebied. Westelijk daaraangrenzend bevindt zich de veel kleinere Johannespolder met daarin de Westerplas. Aan de zuidzijde grenzen Johannespolder en Banckspolder aan het Wad. Ten noorden van beide polders ligt het enige dorp op Schiermonnikoog, Oosterburen, een groot duinengebied en de binnenkwelder. In het duingebied bevinden zich enkele kleine bossen (vnl. berken, dennen en elzen).

In totaal werden er niet minder dan 92 vogelsoorten waargenomen. Hiervan wil ik er enkele noemen. Rotgans: ruim 1100 ex. (Banckspolder); Bruine kiekendief: ong. 3 paar; Blauwe kiekendief: 4-6 paar; Waterral: 1 ex.; Kuifleeuwerik: 2 ex. (dit is de vierde bekende waarneming); Huiszwaluw: 2 ex. (erg vroeg); Oeverpieper: 1 ex. (erg laat); Sprinkhaanrietzanger: 11 ex.; Kleine Karekiet: 1 ex. (erg vroeg); Baardmannetje 3 ex.; Sneeuwgorst: 1 vr. (erg laat); Kleine Barnsijs: ong. 25 ex. (erg vroeg).

Vermeldenswaard zijn tenslotte ook de 18 zeehonden die we bij de terugreis met de boot op de zandbanken zagen liggen.

J. Harder

Voor belangstellenden ligt een volledig verslag van dit vogelweekend ter inzage bij mevr. M.A.F. de Wijs-Tabois, Stalpaertstraat 10 te Hilversum.

EXCURSIE OPPAD ('S-GRAVELAND) 12 MEI 1974

Veertien man begonnen om 6 uur in de ochtend aan deze excursie met een blauwe hemel en een zonnetje, dat de morgenkilte snel deed verdwijnen. Net aan de wandeling begonnen, werden we al verwelkomd door een opgetogen Spotvogel. Terwijl we naar z'n zitplaats zochten kwam er een Boornvalk soepel langs gleden.

Na het weiland tussen de dichte vegetatie gekomen, was het een mengelmoes van geluiden. De strofen van het lied van Tuinfluiter, Zwartkop, Fitis en Winterkoning vlochten zich tot een moeilijk ontwarbaar concert ineen terwijl de Koek er zich continu in mengde en een Wielewaal er nu en dan z'n feestelijk gejubel toevoegde. Voorts bracht een Rietzanger in baltsvlucht z'n lied ten gehore en produceerde een Sprinkhaanrietzanger in een nabij boomje z'n blikerig aandoende vibrerende triller. Van de 57 waargenomen soorten, wil ik dan tot slot nog noemen, Aalscholver, Wintertaling, Bosrietzanger, Kleine Karekiet en Goudvink.

P.vd.Poel

HERFST TREK TEL LING EN 1974

Ook komend najaar worden er weer trektellingen gehouden, ditmaal slechts op één vaste telpost, namelijk "Magdalena" aan de Gocineerkust, westelijk van Huizen. Wel wordt er dit jaar vaker en over een langere periode geteld als voorheen. Bij voldoende belangstelling zou er ook incidenteel of regelmatig, op andere posten langs het Gocineer geteld kunnen worden.

De bedoeling is dat er elke week geteld wordt en wel op zaterdag. Dit neemt niet weg dat ook tellingen op andere dagen uiteraard welkom zijn ! Er wordt geteld vanaf begin september tot half november om zodoende een uitgebreid beeld te krijgen van het aantalsverloop van de trekkende soorten.

Op de volgende zaterdagen wordt geteld: 7, 14, 21 en 28 september, op 5, 12, 19 en 26 oktober en op 2, 9 en 16 november.

De hoofdteller(s) voor deze data zijn:

- 7- 9 H. ten Veen, Lange Heul 25, Hilversum, tel. 02150-54905;
- 16- 9 Mevr. H.E. Disselkoen-Piepers, Beethovenlaan 45, H. sun, 02150-46285;
- 21- 9 C. de Rooy, Rading 80, Nw. Loosdrecht, 02158-1641;
- 28- 9 N.J. Dwars, Prinsonstraat 15, Hilversum, 02150-13568 (de bureu)
- 5-10 H. ten Veen, adres zie boven.
- 12-10 Mevr. H.E. Disselkoen-Piepers, adres zie boven.
- 19-10 Mevr. H.W. Reddingius-Schreuder, Gr. Willem den Oudelaan 22, Naarden, 02159-42508;
- 26-10 Mej. C.M. Th. I. Rosier, Dorotheagaarde 82, Bussum, 02159-31863;
- 2-11 N.J. Dwars, adres zie boven.
- 9-11 J. Harder, Alexanderlaan 20, Hilversum.
- 16-11 C. de Rooy, adres zie boven.

Wilt u op die dag(en) nee, dan kunt u zich bij de hoofdtellers opgeven. Als u op een van de andere dagen wilt tellen (of eventueel op een andere plaats) neemt u dan van te voren contact op met Bob van Poelgeest, Oliv. van Noortstraat 83 te Hilversum, 02150-50753. In verband met de coördinatie en het voorkomen van dubbeltellingen, is dit zeer gewenst.

Telformulieren voor alle tellingen kunt u afhalen bij:

- Fan. J.A. Reddingius, Graaf Willem de Oudelaan 22 te Naarden, 02159-42508;
- J. Klein, Zwaardemakerstraat 12 in Bussum, 02159-13389;
- H. ten Veen, Lange Heul 25 in Hilversum, 02150-54905;
- Jelle Harder, Alexanderlaan 20 in Hilversum;
- Bob van Poelgeest, Oliv. van Noortstraat 83 te Hilversum, 02150-50753.

Voor informatie over vogeltrek verwijzen we u graag naar de aankondiging van de lezing over vogeltrek op 24 oktober 1974.

Subgroep avifauna

W A T E R H O E N T J E

Enige tijd geleden vertelde ik van een Waterhoentje, dat een onbesliste "dreigstrijd" voerde tegen een rat. Een hondje bracht hier voor beiden uitkomst.

Op 3 augustus l.l. fietsten mijn man en ik langs de Korte Bedekte Weg in Naarden, toen we daar een Fuut zagen zwemmen, (gewoon rechtdoor, een beetje de kant aanhoudend). Hij was in zomerkleed met een prachtige kuif. Een Waterhoentje kwam uit de walbegroeiing en zwom recht op de Fuut af. Het was of de Fuut een beetje verwonderd was, hij bleef naar het Waterhoentje kijken en toen het Waterhoentje tot op een paar meter genaderd was, hield de Fuut onbeweeglijk halt. Maar dit gebaar was voor het Waterhoentje kennelijk niet genoeg. De kleine Gallinula chloropus strekte poten en vleugels naar achteren, het halsje naar voren met een opengesperd snaveltje. Het leek toen veel langer en de witte flankstreep kwam maximaal uit. Het drong nu blijkbaar tot onze Podiceps cristatus door, dat hij zich op verboden terrein had begeven, waar misschien het hoentje wel een nest had. Snel dook hij onder en kwam een heel eind terug weer boven.

Als er inderdaad een nest was, hopen we dat dit late - misschien wel derdebroedsel een succes geworden is.

We zagen de vorige week ook nog Waterhoentjes die hun jongen op het nest voerden, terwijl van een ander broedsel de jongen elke dag met één verminderde, tot alles was verdwenen.

E.M.Mulder-Eenjes

L E D E N M U T A T I E S

Nieuwe leden:

Mevr. H.C.Drieënhuizen-Spaargaren, Boomborglaan 3, Hilversum, 02150-41391;
hr. B.Hennephof, Frans Halslaan 15, Soestdijk, 02155-19615;
hr. J.J.Otte, Koppelweg 5, Huizen, 02152-56866;
hr. A.P.Vermeule, Graaf Wichmanstraat 40, Hilversum, 02150-57492;

Adreswijzigingen:

Hr. A.Bode, Coehoornstraat 64, Hilversum;
hr. J.J.Ekelmans, Van der Lindenlaan 5a, Hilversum, 02150-42041;
hr. H.L.Hoogveld, Middenvaart 18, Echten (Friesl.);
hr. E.R.Osieck, Steffenshein 20, Laren, 02153-89720;
hr. M.H.Sitters, Valeriusstraat 62 bv, Amsterdam, 020-761231;
hr. J.P.C.Vrakking, woonark "Pyramus", Vreelandseweg, Nederh. den Berg.

NIEUW ADRES INZENDING WAARNEMINGSKAARTJES

Aart Bode (u weet wel, degene die u mag overladen met uw waarnemingskaartjes) is inmiddels verhuisd.
Zijn huidige adres luidt:

COEHOORNSTRAAT 64. HILVERSUM.

Terugneldingen van in ons rayon geringde vogels, ringer: D.A.Jonkers

- Torenvalk. geringd als pullus, 13-6-1972, Monnikenberg, Hilversum. terug 21-7-1972, tegen trein gebotst, 4 km. ten oosten van station Hilversum.
- Houtduif geringd in le kalenderjaar op 24-10-1971, Laarder Wasmeer, terug 20-1-1973, geschoten in Corversbos, Hilvers.
- Watersnip geringd als volgroeid exempl., 20-8-1971, dijk Zuidel. Flevoland, paal 2,9, terug 20-8-1972, geschoten bij Lyakhovichi, Brest U.S.S.R.
- Grutto geringd als pullus, 20-5-1972 bij Tull en 't Waal, terug juni 1972, draadslachtoffer, Nieuwe Keverdijkse-Polder bij het Naardermeer.
- Grote bonte specht geringd als pullus, 5-6-1970, Zwarte Berg, Hilversum, terug 14-6-1972, dood in een strik bij Bilthoven.
- Strandplevier. geringd als pullus, 9-6-1968 bij Pampus Haven, terug 26-6-1973, gevangen door ringer in de IJpolders bij Amsterdam.
- Spreeuw geringd als pullus, 17-5-1969, Marinekamp, Hilversum, terug 29-4-1973, broedend in nestkast, Marinekamp, Hilversum.
- Koolmees. geringd als mann. le kalenderjaar, 17-10-1971, dijk Zuidel. Flevoland, paal 2,9, terug 13-10-1973, gevangen door ringer, Verviers, Belg.
- idem geringd als vr. volgroeid, 9-10-1971, dijk Zuidel. Flevoland, terug 18-12-1971, gevonden langs spoorbaan Aartrijke België.
- Pimpelmees geringd als volgroeid, 7-10-1972, dijk Zuidel. Flevoland, paal 2,9, terug 4-10-1973, gevangen door ringer op dezelfde plaats.
- idem geringd als le kalenderjaar, 7-10-1972, dijk Zuidel. Flevoland, terug op 18-5-1973, broedend in nestkast op Mensinge (bij Roden), Drente.
- Baardnannetje, geringd als mann. volgroeid, 9-10-1971, dijk Zuidel. Flevoland, paal 2,9, terug 2-5-1972, gevangen door ringer, Zwarte Meer-West
- idem geringd als volgroeid, 3-10-1971, dijk Zuidel. Flevoland, paal 2,9, terug 1-7-1972, gevangen door ringer in Laaxum (Friesl.)
- idem geringd als le kalenderjaar, 19-9-1971, dijk Zuidel. Flevoland, paal 2,9, terug 4-3-1973, gevangen door ringgroep, Henouville (Calvados) Frankrijk.
- idem geringd als mann. volgroeid, 19-9-1971, dijk Zuidel. Flevoland, paal 2,9, terug 26-8-1972, gevangen door ringer, Rantumbeck en Sylt (Schleswick Holstein) Duitsland.

ONTVANGEN LITTERATUUR

Stichting Het Noordhollandse Landschap - Jaarverslag 1973;

Stichting Het Noordhollandse Landschap - Mededelingenblad nr. 3;

De Fitis, Mededelingenblad van de VWG Haarlem, 10e jrg. nr. 2;

Zich terugmeldende Buizerd (albino) - Methode van noteren bij het inventariseren van broedvogels - Broedvogelinventarisatie Duinhof 1973 - Veldwaarnemingen in Z.Kennemerland - Voorkomen van Rosse Franjepoot.

Idem, 10e jrg. nr. 3;

Broedvogelinventarisaties Jachtduin en Koningshof - De Kleine plevier in de A.W. duinen in 1973 - Iets meer over botulismus bij watervogels - Veldwaarnemingen vanaf de Zuiderpier IJmuiden in maart, april en mei - Idem in Zuid-Kennemerland.

Aythya, Orgaan NJN-Vogelwerkgroep, 13e jrg. nr. 3;

Verslag winterkamp Zeeland 1973/74 - Hoogwatertelling 1972 - De Aalscholver in juni, juli en augustus op de Steile Bank onder Gaasterland.

Vanellus, Maandblad van de Bond van Friese Vogelwachten, 27e jrg. nr. 5;

Nieuwe gegevens over het voorkomen van wilde ganzen in het midden en zuiden van Friesland - De Brandnetel - Waarnemingen - Kwartelkoninginventarisatie 1974.

Idem, 27e jrg. nr. 6;

De Kievit als trekvogel in Nederland - Vlinders in Friesland in 1973 - Waarnemingen - Onderzoek draadslachtoffers.

De Lepelaar, Nieuwsbrief van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels, nr. 35;

Toespraak van de voorzitter bij gelegenheid van de viering van het 75-jarig bestaan - idem van mr. Pieter van Vollenhoven - idem van de minister van C.R.M. enz.

Het Vogeljaar, 22e jrg. nr. 3;

Gierzwaluwen van Amsterdam in gevaar - De Ruigpootbuizerd in zijn overwinteringsgebied - Het voorkomen van de Cetti's zanger in Nederland van 1968 t/m 1973 - Verspreiding van de Kuifeend in Nederland - Verslag van de 19e vergadering van het International Waterfowl Research Bureau te Warschau - Nachtvogelonderzoek, een "vergeten" onderdeel van de ornithologie - Hulp voor de Zwarte stern - Broedkasten voor Steenuilen - Veldwaarnemingen.

Stichting Gooisch Natuurreservaat - Jaarverslag 1973.

De Pieper, Maandblad van de VWG Noordhollands Noorderkwartier, 13e jrg. nr. 6/7;

De Staartmees, nieuw voor de Zaanstreek - Verslag over de roofvogelstand in de A.W. duinen 1973 - Ecologisch onderzoek in Zaanstad - Vragen aan de minister over de Meerkoet - Veldwaarnemingen.

De Tijftjaf, orgaan van de VWG van CJN en KJN, 1974 nr. 2;

Onderzoek naar de meeuwenslaaptrek - Verslag IJsselmeer waterwildtelling 12/13 januari 1974.

LIJST VAN ADRESSEN DIE U NODIG KUNT HEBBEN

Het bestuur

Voorzitter : J. Harder, Alexanderlaan 20, Hilversum.
Secretaris : J. Klein, Zwaardemakerstraat 12, Bussum, 02159-13389;
Penningmeester : Mevr. H.E. Disselkoen-Piepers, Beethovenlaan 45, Hilversum, 02150-46285;

Leden : bij deze leden berust tevens het contactadres van de voor hun naam genoemde subgroep;

Nestkasten: R.G. Moolenbeek, Erfgoedersstraat 597,

Hilversum, 02150-51461;

Excursies: mevr. E.J. Dwars-van Achterbergh, Prinsenstraat 15, Hilversum;

De Korhaan: D.M.J. Ras, Jan Steenlaan 4, Nw. Loosdrecht, 02158-3514;

Zd. Flevoland: mevr. A.C. Hartlief, Lange Heul 229, Bussum, 02159-31226;

Mevr. M.A.F.H. de Wijs-Tabois, Stalpaertstraat 10, Hilversum, 02150-56928;

Verdere contactadressen:

Ringonderzoek: E.R. Osieck, Steffenshein 20, Laren, 02153-89720;

Controleurs Vogelwet 1936: L.F. Rijnja, K.P.C. de Bazelstraat 9, Bussum;

Vogelcursus: mevr. C.G.M. Last-Hendriks, Laarderweg 278, Bussum, tel. 02159-17648;

Inzenden waarnemingskaartjes: A. Bode, Coehoornstraat 64, Hilversum;

Opgeven excursies: C. de Rooy, Rading 80, Nw. Loosdrecht, 02158-1641, (na 18.00 u.)

I N H O U D

- pag. 1: Redactioneel;
2: Programma ledenavonden;
3: idem + Vogelcursus;
4: Excursieprogramma;
5: idem + beknopt verslag "Wintervoeding";
6: Valkenvangst;
7: idem;
8: Excursieverslagen;
9: idem;
10: Herfsttrektellingen 1974;
11: Waterhoentje + ledenmutaties;
12: Terugmeldingen geringde vogels;
13: Ontvangen litteratuur;
14: Lijst van adressen + inhoud.

Inzenden Copy tot uiterlijk 10 oktober aan het secretariaatsadres onder vermelding "Copy Korhaan", i.v.m. de verhuizing van Sia Schipper.
